

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠVEDIJOJE INFORMACINIS LEIDINYS

Nyhetsblad för Litauiska Föreningen i Sverige

Nr. 1 (9)

2007 m. gegužė

Pristatome: Remigijus Motuzas Lietuvos Respublikos Ambasadorius Švedijos karalystėje

Nuo 2006 m. lapkričio 9 d. Lietuvą Švedijoje atstovauja ambasadorius Remigijus Motuzas. Naujasis ambasadorius iš Vilniaus į Stokholmą atvyko kartu su žmona Laimute ir 18 metų sūnumi Ramojumi.

**Vi presenterar: Remigijus Motuzas
Den litauiska republikens ambassadör i
kungariket Sverige**

Från den 9 november 2006 representeras Litauen i Sverige av ambassadören Remigijus Motuzas. Den nya ambassadören flyttade från Vilnius till Stockholm tillsammans med sin fru Laimute och sin 18-årige son Ramojus.

Lietuvių bendruomenei Švedijoje – 60 metų Audronė Vodzinskaitė-Städje

Lietuvių bendruomenės Švedijoje 60-mečio minėjimas prasidėjo jau lapkričio mėnesį, kai Lietuvos Ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas atvežė ir įteikė ilgamečiam buvusiam LBS pirmininkui Klemensui Gumauskui ir dabartinei pirmininkei Virginijai Langbakk Lietuvos Vyriausybės raštus ir dovanas.

O švęsti LBS 60-ies metų jubiliejaus 2006 m. gruodžio 2 d. susirinko bendruomenės nariai į šv. Eugenijos bažnyčią Stokholme. Tai buvo šventė be pompastikos, bet su garbingais svečiais, iškilmingomis, bet nuoširdžiomis kalbomis, dovanomis, prizais ir siurprizais.

Šventės atidarymas prasidėjo, deja, liūdna žinia: lapkričio 29 d. dieną mirė ilgamečis LBS narys, Lietuvių vaikų Švedijoje mokyklos fondo iniciatorius ir pradininkas, gydytojas Gintautas Būga. Visi pagerbėme G. Būgos atminimą tylos minute.

Po Tautinės giesmės šventės programą tęsė „Saulės“ mokyklos mergaitės. J. Laurenčikienės vadovaujamos jos pašoko keletą lietuvių liaudies šokių ir žaidimų. Žodis buvo suteiktas bendruomenės pradininkams, per visus dešimtmečius aktyviai besidarbavusiems jos labui: Klemensui Gumauskui, Edvardui Varnauskui, Alfonsui Jovertui ir Povilui Čalnariui. Jie pasidalino atsiminimais apie savo likimus, įvairiais keliais atvedusius juos į Švediją, apie vargus įsikuriant, apie pirmuosius susitikimus su tautiečiais svečioje šalyje, apie būrimąsi į bendruomenę, jos veiklą. Į šventę buvo pakviesti visi vyriausios kartos atstovai, bet daugelis dėl blogos sveikatos atsiuntė tik sveikinimus. Virginija Langbakk, pakaitomis su Valdybos narėmis vedusi visą šventę, perskaitė jubiliejaus proga atsiųstus PLB, Estijos, Kanados, Urugvajaus, Šveicarijos lietuvių bendruomenių, Didžiosios Britanijos lietuvių, buvusių Lietuvos ambasadorių Švedijoje p. Petro Zapolsko ir p. Vytauto Naudužo, Lietuvių Išeivijos instituto sveikinimus.

Naujasis Lietuvos ambasadorius Švedijoje J. E. Remigijus Motuzas pasidžiaugė bendruomenės veikla ir skatino dirbti lietuviybės išsaugojimo vardan:

„Šiandien yra svarbu, kad stiprėjant europinei ir pasaulinei integracijai, patirtume vis mažiau nusivylimų, sugebėtume išsaugoti ir, reikalingai esant, apginti lietuviybę, kuri, kaip rodo istorija bei patyrimas, yra mūsų gyvybės ir ateities klausimas.“

Džiugu, kad Jūsų bendruomenė, būdama gana negausi, atkakliai siekia šių tikslų, rūpindamasi ilgalaikiu lietuviybės išlaikymu čia. Sėkmingai jau 10-metis veikia „Saulės“ sekmadieninė mokykla, „Baltijos“ šokių kolektyvas, leidžiamas laikraštis, buriasi čia gyvenantis jaunimas. Galima vardinti ir kitas labai svarbias bendruomenės veiklos sritis.

Mes Lietuvoje taip pat džiaugiamės, kad daugeliui Jūsų gyvenant čia ne vieną dešimtmetį, pavyko sujungti *du pasaulius – lietuvišką ir švedišką*, sėkmingai propaguojant Lietuvą, jos pasiekimus, istoriją, kultūrą. Todėl neatsitiktinai po Kovo 11-osios daugelyje Švedijos miestų ir miestelių vyko mitingai, palaikantys Lietuvos siekius...

...Tad viena iš svarbiausių Jūsų veiklos kryptų ir ateityje išlieka tautinių vertybių išsaugojimas šeimose ir bendruomenėje. Juk lietuvių šūkis yra: „Lietuviais esame mes gimę, lietuiviais turime ir būt“.

Mūsų garbingieji svečiai Tautinių mažumų ir išeivijos departamento (TMID'o) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius Antanas Petrauskas ir Užsienio lietuvių skyriaus Tarptautinio bendradarbiavimo poskyrio vedėja Jolanta Norkevičienė jubiliejaus proga aplankė bendruomenę. Per keletą dienų jie aplankė ne tik Švedijos valstybines žinybas, LR ambasadą, bet ir susitiko su LBS valdyba, „Saulės“ mokykla ir kitomis bendruomenės darbo grupėmis. O

tęsinys 2 psl./forts. sida 2

jubiliejinis šventės metu TMID'o direktorius A. Petrauskas Lietuvos Respublikos Vyriausybės garbės sidabro ženklui „UŽ NUOPELNUŠ“ apdovanojo šiuos Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių piliečius:

1. Už ilgametį darbą Švedijos lietuvių bendruomenės valdyboje ir aktyvią paramą puoselėjant lietuvių kalbą, lietuviškąsias tradicijas bei papročius Gintautą BŪGĄ – Švedijos lietuvių bendruomenės narį (apdovanojimas, atėjęs per vėlai, įteikiamas saugoti G. Būgos našlei Teresei Būgienei);

2. Už asmeninį indėlį teikiant visokeriopą paramą Švedijos lietuvių bendruomenės lituanistiniam švietimui, puoselėjant lietuviškąsias tradicijas bei papročius, skatinant ir palaikant lietuvių būrimąsi į draugiją, Alfonsą JOVERTĄ - Švedijos lietuvių bendruomenės narį;

Virginija Langbakk

3. Už pažangių mąstymų pagrįstą asmeninį indėlį stiprinant ir plėtojant Lietuvos ir išsivijios ryšius, už aktyvią visuomeninę veiklą Švedijos lietuvių bendruomenėje, puoselėjant tautinę savimonę, tarpkultūrinius ryšius, panaudojant visą patirtį ir gebėjimą apjungti įvairių kartų bendruomenės narius bendrai lietuviybės veiklai Virginiją LANGBAKK – Švedijos lietuvių bendruomenės pirmininke.

Taip pat TMID'as atvežė ir padėkos raštus už aktyvią veiklą: jaunimo grupės vadovei Rasai Ingvarsson, „Saulės“ mokyklos tėvų komiteto pirmininkei Reginai Molinai, Informacinės grupės vadovei Audronei Vodzinskaitei-Städje, šokių kolektyvo „Baltija“ vadovei Jurgai Laurenčikienei, o taip pat už suteiktą galimybę pastoviai naudotis patalpomis Valdybos susirinkimams ir kitiems mažesniems posėdžiams – SIPU International direktoriui ir ABF koordinatorei Christinai Larsson (mokyklos veikla).

LBŠ valdyba irgi prisijungė prie padėkų vyresniosios kartos lietuviams, kurie aktyviai talkino bendruomenei per pastarąjį dešimtmetį, padėjo naujajai kartai įsijungti ir perimti bendruomenės darbą. Valdyba įteikė jiems padėkos raštus ir dailininkų iš Lietuvos darbu.

Pertraukos metu „Saulės“ mokyklos mokinės, vadovaujant Veronikai Ottosson, pardavinėjo užkandžius ir gėrimus. Po pertraukos visus smagiai nuteikė šokių kolektyvo „Baltija“ pasirodymas. Šventės dalyvius labai sujaudino pietų Švedijos ūkininko Bengt Nilsson, jo žmonos Lenos ir dviejų kolegų parodytas filmukas apie bendrą su Lietuva projektą, kaip padėti Lietuvos vaikams, sergantiems vėžiu. LBŠ ir Lietuvos ambasada jau įsijungė į šį projektą, o talkinant TMID'ui, šis „Džiaugsmo šventės“ projektas tikrai turėtų būti sėkmingai įgyvendintas. Vienas iš siurprizų buvo Renatos Ascilienės vadovaujamo grožio salono „Happy Studio“ pristatymas. Šventės metu svečiai dairėsi į sienas ne šiaip sau – iš Lietuvos savo lėšom bendruomenę pagerbti atvažiavęs tautodailininkas Vytautas Pastarnokas išskabino ant jų gražiuo-

sius savo paveikslus. Vieni jų išigijo, kiti tik pasidėrėjo bei su dailininku pabendravo. O pabaigai vėl šoko „Baltija“.

Išsiskirstė visi maloniai nusiteikę toliau darbuotis bendruomenės labui, kad ateity vėl galėtų smagiai švęsti.

Sammanfattning:

Litauiska föreningen i Sverige fyller 60 år

Litauens premiärminister Gediminas Kirkilas skickade i november gratulationer till LFS långvarige ordförande Klemensas Gumauskas och den nuvarande ordföranden Virginija Langbakk.

Den 2 december 2006 samlades föreningens medlemmar i St. Eugenia-kyrkans lokaler för att fira jubileet, som dessvärre började med tråkiga nyheter - Gintautas Buga hade avlidit.

Efter nationalsången dansade flickorna i litauiska söndagsskolan "Saulė" (ledare Jurga Laurenčikiene). Klemensas Gumauskas, Edvardas Varnauskas, Alfonsas Jovertas och Povilas Čalnaris höll tal. Till evenemanget bjöds alla de äldsta medlemmarna in, men många skickade enbart gratulationer, på grund av dålig hälsa. Ordförande Virginija Langbakk läste upp gratulationer från de litauiska föreningarna i Estland, Kanada, Uruguay, Schweiz och Storbritannien, och från de före detta ambassadörerna i Sverige Petras Zapolskas och Vytautas Nauduzas och den nuvarande ambassadören Remigijus Motuzas.

Alfonsas Jovertas

Tjänstemän från TMID (Departementet för utlandslitauer) Antanas Petrauskas och Jolanta Norkeviciene hade besökt Litauens ambasad och olika svenska institutioner och träffade nu även styrelsen. A. Petrauskas belönade både föreningen och vissa av dess medlemmar med silvermedaljer för värdefulla insatser:

1. Gintautas Buga belönades postumt för arbete i LBS styrelse
2. Alfonsas Jovertas uppmärksammades för sitt arbete för litauiska traditioner
3. Virginija Langbakk för aktiv verksamhet som styrelsens ordförande med allt vad det innebär.

TMID tackade även bl a Rasa Ingvarsson, ungdomsgruppens ledare, Regina Molina, skolans föräldrakommittés ordförande, Audrone Vodzinskaite-Städje och "Baltijas" ledare Jurga Laurenčikiene.

Under pausen såldes tilltugg och drycker, varefter "Baltija" dansade. Man hade möjlighet att titta på filmen "Džiaugsmo svente" som handlade om ett gemensamt projekt för att hjälpa cancersjuka barn. Renata Asciliene presenterade sin skönhetsalong "Happy Studio". Vytautas Pastarnokas, konstnär från Litauen, gästade festen med sina verk.

Jubiliejinis LB Švedijoje fondas

2006 metų spalio mėnesį Visuotinio bendruomenės narių susirinkimo metu buvo pasiūlyta įamžinti 60-mečio jubiliejų, įsteigiant Jubiliejinį fondą. Fondo steigėjais tapo vienuolika asmenų ir šeimų, kurių dėka sudarytas pradinis fondo kapitalas – **19 150 kronų**.

Fondo steigėjai yra Steinar Langbakk (10 000), Birgitta ir Per Johansson (1 000), Pär Lindström (2 000), Jurgita ir Ulf Axelsson (1 000), Vytautas-Vladas Kapočius (200), Klemensas Gumauskas (3 000), Juozas Kapočius (200), Harold Kropstat (200), Kajetonas Čeginskis (350), Dick ir Lina Stode (299), Povilas Čalnaris (1 000). Artimiausiu metu Bendruomenės valdyba sukviess visus Jubiliejinio fondo steigėjus į pirmąjį susirinkimą, kurio metu visi kartu aptars ir patvirtins fondo įstatus, valdybos funkcijas ir sudėtį bei fondo lėšų panaudojimo kryptis.

Jubiliejinis fondas remis naujoviškumą, įdomų ir patrauklų Lietuvos pristatymą Švedijoje ir Švedijos pristatymą Lietuvoje, kultūros ir meno vystymą bei ryšių tarp Švedijos ir Lietuvos stiprinimą.

Visus, norinčius paremti Jubiliejinį Fondą, kviečiame pervesti aukas į Bendruomenės sąskaitą **Plusgiro 22 30 29-0**. *LBŠ valdyba*

Sammanfattning: Jubileumsfond

Den nyetablerade Litauiska föreningens i Sverige Jubileumsfond kommer att främja innovativa och attraktiva initiativ för att presentera Litauen i Sverige och Sverige i Litauen och att utveckla kultur- och konstutbyte mellan våra två länder.

Alla som vill stödja jubileumsfonden är välkomna att sätta in pengar på Föreningens konto **Plusgiro 22 30 29-0**. *LFS styrelse*

Lietuvių mokyklos Švedijoje fondas

Virginija Langbakk
Fondo valdybos pirmininkė

Per praėjusius metus Fondo lėšos išaugo 1500 kronų, iš kurių Ginto Būgos atminimui pagerbti 1000 kronų pervedė Bendruomenė ir 500 kronų Griffų šeima. 2007 metų balandį Eugenijaus Mindaugo Budrio atminimui Bendruomenė į Fondą pervedė taip pat 1000 kronų.

Šiuo metu Fondo lėšos siekia 134 412 kronų.

Sammanfattning: Litauiska barnskolefonden i Sverige

Under 2006 ökade fondens behållning med 1500 kr, varav 1000 kr, till minne av Gintautas Buga, har överförts av föreningen och 500 kr av familjen Griff. I april 2007 överförde föreningen ytterligare 1000 kr till minne av Eugenijus Mindaugas Budrys. För närvarande är fondens behållning 134 412 kr. Fondstyrelsen har ändrat fondens

Fondo valdyba pakeitė fondo nuostatus, išplėsdama palūkanų panaudojimo paskirtį.

Visus, kuriems rūpi lietuvių kalbos ateitis ir Švedijoje gyvenančių vaikų žinios apie Lietuvą, kviečiame aukoti Fondui. Lietuvių vaikų Švedijoje fondo sąskaita **Handelsbanken** yra **6168 337 187 738**.

regler så att fondens ränta kan utnyttjas på ett gynnsammare sätt.

Vi inbjuder alla som bryr sig om det litauiska språkets framtid och kunskaperna hos de litauiska barnen i Sverige om Litauen att bidra till fonden. Kontonummer i **Handelsbanken** **6168 337 187 738**.

Padėka

LBŠ 60-mečio šventės proga

Lietuvių bendruomenė Švedijoje ir jos valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, darbais ir idėjom prisidėjusiems prie jubiliejinio renginio organizavimo.

Už dėmesį ir rūpestį Bendruomenės veikla – Lietuvos Respublikos ambasadoriui Švedijoje J.E. Remigijui Motuzui ir jo žmonai Laimutei, ambasados sekretorei Nerilei Marcinkevičienei, konsulei Andrei Dağlienei, kultūros atašė Lianai Ruokytei bei administratoriui Eugenijui Vilūniui.

Už moralinį palaikymą ir veiklos įvertinimą – Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generaliniam direktoriui Antanui Petrauskui ir Tarptautinio bendradarbiavimo poskyrio vedėjai Jolantai Norkevičienei.

Už Lietuvos etninės kultūros pristatymą – Stokholmo tautinių šokių kolektyvui "Baltija" ir jo vadovei Jurgai Laurenčikienei bei tautodailininkui iš Noriūnų Vytautui Pastarnokui.

Už pagalbą organizuojant patalpas renginiui ir parodai – Sofijai Lukšai-Kielbowski.

Visų minėtų žmonių ir kitų lietuvių Švedijoje dėka LBŠ 60-mečio jubiliejus tapo nepamirštamu renginiu.

LBŠ valdyba

Sammanfattning: Ett stort tack

Litauiska föreningen i Sverige och dess styrelse vill härmed tacka alla som med sina idéer och arbetsinsatser bidrog till att jubileumsfesten blev av. För omtanke och hjälp tackar vi ambassadören R.M. Motuzas och hans fru Laimute och ambassadens anställda. Vi tackar även TMID för deras stöd. Vi säger tack till "Baltija" för deras underbara presentation av den litauiska kulturen, och till den litauiska folkkonstnären Vytautas Pastarnokas från Noriunai. Vi tackar slutligen Sofia Luksa-Kielbowska för att vi får nyttja lokalerna.

LFS styrelse

Viešnage Švedijoje

Vytautas Pastarnokas
Tautodailininkas/Folkkonstnär

Pamąščiau, jog gerai būtų suruošti darbų parodą užsienyje, kur yra veikli lietuvių išeivių bendruomenė, nes jau turėjau sukauptęs kelių dešimčių savo paveikslų kolekciją.

Internete suradau Švedijos bendruomenės adresą ir išsiunčiau el. paštu LBŠ kultūros atstovei Editai Sääf savo pasiūlymą. Neįtikėtina greitai gavau iš Editos Sääf atsakymą: ji paprašė atsiųsti paveikslų foto-katalogą. Sutvarkius visus formalumus, LBŠ valdyba nusprendė mane pasikviesti į Stokholmą ruošti parodą, nes š. m. gruodžio 2 d. LBŠ šventė savo 60-mečį. Šventėje dalyvavo nepaprastasis ir įgaliojantis Lietuvos

ambasadorius Švedijoje Remigijus Motuzas, TMID'o generalinis direktorius A. Petrauskas bei kultūros atašė Liana Ruokyte.

Mane apgyvendinti su malonumu sutiko LBŠ valdybos pirmininkė

Virginija ir jos vyras Steinar Langbakk. Tai labai puikūs, energingi, komunikabilūs bei veiklūs žmonės – jaučiausi pas juos kaip namuose. Beje, p. Virginija bendruomenės 60-mečio proga buvo apdovanota sidabrine žvaigžde. Apdovanojimą jai už veiklą LBŠ įteikė TMID'o direktorius A. Petrauskas. Labai malonius sentimentus reiškiau Editai Sääf, kuri negalėdama savo laisvo laiko supažindino mane su Stokholmo senamiesčiu. Pasivaikščiojome po gražiausias miesto vietas. Turiu pripažinti: Edita – puiki gidė ir puikus žmogus.

Kadangi esu dailininkas, džiaugiuosi, kad mano kūrybą įvertino ir įsigijo kūrinių šie ponai: Steinar L. bei Aldona Vaškelytė su vyru.

Grįžau namo kupinas išpūdžių iš Stokholmo bei su gera nuomone apie Švedijos lietuvių bendruomenę.

Parvykęs gavau žinią, kad laimėjau tautodailininkams tapytojams prestižinį respublikinį konkursą. Tai iškilus Amerikos lietuvių dailininko Adomo Varno garbei kas metai Lietuvoje organizuojamas respublikinis konkursas jo premijai gauti. Dabar esu jau dviejų premijų laureatas bei man yra suteiktas Kultūros ministerijos meno kūrėjo statusas.

Sammanfattning: På sverigebesök

Folkkonstnären Vytautas Pastarnokas har på eget initiativ tagit med sig sina verk till LFS 60-årsjubileum. Han sålde några av sina verk och tackar Virginija Langbakk och Edita Sääf för hjälpen.

LBŠ visuotinio susirinkimo apžvalga

Rasa Ingvarsson

2006 m. spalio 21 d. Šv. Eugenijos bažnyčios salėje vyko kasmetinis LBŠ visuotinis susirinkimas. Jame dalyvavo 21 balsavimo teisę turintis narys. Susirinkimui pirmininkavo Antanas Romas, sekretoriavo Eugenija Griff, balsus skaičiavo Virginija D. Karrenbauer ir Rasa Ingvarsson.

LBŠ valdybos ataskaitą pradėjo Bendruomenės pirmininkė Virginija Langbakk, kuri pasidžiaugė mūsų Bendruomenės veikla, pasidainuodama pagyrimais, gautais iš PLB seimo, kad LBŠ yra pristatoma kaip pavyzdinė bendruomenė, sugebanti sujungti tiek senosios, tiek jaunosios kartos džiaugsmus ir rūpesčius. Nedaugelis bendruomenių gali pasidžiaugti turinčios savo tautinių šokių grupę, o kur dar Eleonoros Jonušienės pradėtas įgyvendinti vaikų projektas „Draugystės tiltas“ ar projektas „Pažinkime Lietuvos miestelius“, išgarsėjęs ir visoje PLB, į kurį kitais metais norėtų įsijungti ne tik lietuviai iš Olandijos, bet ir Kanados, galbūt ir kitų šalių. Virginija paminėjo ir neseniai susikūrusią projektų rengimo grupę, kurią sudaro įvairių darbo grupių atstovės ir kurios tikslas – išmokus rašyti projektus, gauti lėšų jiems įgyvendinti ir taip pagerinti lietuvių tautos atstovų vardą daugiatautėje Švedijoje. Virginija tikisi, jog atsiras daugiau savanorių, padedančių praktiškai įgyvendinti veiklą ir organizuoti renginius.

Edita Säaf, kuri yra atsakinga už LBŠ kultūrą ir renginius, užsiminė, jog Valdyba ruošiasi Bendruomenės 60-mečiui, ieško naujų idėjų Vasario 16-osios paminėjimui bei bandys surengti renginių, kuriais bus siekiama iškelti nežinomus lietuvių menininkus. Ji taip pat įsijungė į PLB atstovės Ingos Lanchas iniciatyvą rengiamą projektą, kuriuo norima surinkti medžiagą apie lietuvius menininkus, dirbančius ir gyvenančius užsienyje.

Kitos Valdybos narės – Eglė Marcinkevičiūtė ir Alma Vaškytė – irgi nenuilstamai prisideda prie renginių organizavimo ir išskylančių klausimų sprendimo. Eglė dar ir laikraštį redaguoja, rašo susirinkimo protokolus, buvo viena iš „Baltijos šalių vienybės dienos“ organizatorių, kur buvo užmegzti glaudesni ryšiai su Švedų-latvių bendruomene.

Susirinkimo metu buvo išklaudyta ir LBŠ išdininkės Daivos Eskilson ataskaita. Ji paminėjo, jog sukauptas daugiau lėšų iš nario mokesčio, būtų galima daugiau pinigų skirti ir organizacinėms išlaidoms, bet kyla klausimas, kaip pritraukti žmones susimokėti nario mokesčių. Dauguma Valdybos darbą įvertino teigiamai.

Surinkimo metu savo veiklos ataskaitą pateikė ir šokių kolektyvo vadovė Jurga Laurenčikienė, informacijos grupės vadovė Audrone Städtje, jaunimo grupės vadovė Rasa Ingvarsson bei „Saulės“ mokyklos tėvų komiteto pirmininkė Regina Molina. Jurga pasidžiaugė pradėjus ketvirtai „Baltijos“ kolektyvo sezoną, kuriame pastoviai šoka 16 šokė-

jų, kuris turi savo tautinius kostiumus ir metų bėgyje bent aštuoneta kartų pasirodė įvairiuose renginiuose.

Eleonora Jonušienė, turinti patirties projektų valdymo srityje, ateityje tikisi pradėti veiklą, kuri pritrauktų pinigus, kad LBŠ veikla nebūtų priklausoma nuo finansavimo.

Revizijos komisijos atstovė Andželika Motiejauskaitė įvertino Valdybos veiklą pozityviai, trūkumų nerado. Vienbalsiai buvo priimtas sprendimas suteikti Valdybai didesnes galimybes, esant būtinybei, panaudoti ne daugiau nei 50 % sukauptų lėšų organizacinėms išlaidoms. Bekalbant apie finansus, Steinar Langbakk kilo idėja jubiliejaus proga įkurti Bendruomenės fondą, kurio lėšomis būtų remiama visa kita nesusijusi su mokykla bendruomenės veikla.

Susirinkimo pabaigoje buvo perrinkta Rinkiminė komisija, nes Teresė Būga atsisakė būti jos nare, ir ją pakeitė Audrone Städtje, o Antanas Romas ir Virginija D. Karrenbauer toliau tęs savo darbą. Po susirinkimo vyko brolių Pranciškonų laikomos pamaldos, po kurių visi turėjo malonią progą pabendrauti ir pasmaguriauti lietuviškos dešros su juoda duona bei naminės mišrainės, išgerti kavos su šakočiu.

Sammanfattning: LFS-möte

Den 21 oktober 2006 ägde LFS årsmöte rum i St. Eugenia-kyrkans lokaler. 21 medlemmar deltog. Styrelseordförande Virginia Langbakk läste upp verksamhetsredovisningen. Styrelsen redovisade även den ekonomiska delen. Verksamhetsberättelser lämnades av dansgruppens ledare Jurga Laurenčikienė, informationsgruppens Audrone Vodzinskaite-Städtje, ungdomsgruppens ledare Rasa Ingvarsson och skolans föräldrakommittés ordförande Regina Molina. Eleonora Jonusiene, som har erfarenhet av att arbeta i och leda olika projekt, vill börja sponsorbaserad verksamhet för att hitta ekonomiskt stöd åt föreningen.

Andzelika Motiejauskaite från redovisningskommissionen värderade föreningsverksamheten som positiv. Inga brister upptäcktes. Enhälligt beslutades att ge styrelsen större möjligheter att, vid behov, använda inte mer än 50 procent av inkomsterna för organisatoriska utgifter. Steinar Langbakk kom med idén att starta en föreningsfond som skulle stödja all annan verksamhet, utom skolverksamheten.

I slutet av mötet valdes ny valberedning, eftersom Terese Buga tackade nej. Audrone Städtje ersatte henne. Antanas Romas och Virginija D. Karrenbauer kommer att fortsätta som förut.

Efter mötet kunde man delta i en mässa som hölls av litauiska franciskanerbröder och kaffe serverades.

Rinkimai i LBŠ Valdybą

Gerbiami LBŠ nariai, šių metų rudenį vyks naujosios LBŠ valdybos ir LBŠ pirmininko rinkimai. LBŠ rinkiminė komisija pradėjo formuoti kandidatų sąrašą į LBŠ Valdybos narius ir LBŠ Valdybos pirmininkės(-o) postą. Jei Jūs norėtumėte būti renkamas LBŠ Valdybos narių arba pirmininke(-u) ir išbandyti savo jėgas bei sugebėjimus organizaciniame-vadovaujančiame darbe, rašykite ar skambinkite Rinkimų komisijai.

Mes būsimė labai dekingi už Jūsų drąsą siūlant save arba žmogų, kuris, Jūsų manymu, tinkamas LBŠ Valdybos nario arba pirmininko pareigoms!

Rinkiminė komisija:

Antanas Romas: antanas.romas@learningwell.se

Virginija D. Karrenbauer: virdka@ki.se arba 073-9994253

Audrone Städtje: audrone@qedata.se arba 08-55660066

Sammanfattning: Val till LFS styrelsen

Ärade LFS-medlemmar,

I höst kommer vi att välja ny styrelse och ny ordförande till Litauiska föreningen i Sverige. Om du vill bli vald eller vill föreslå en passande kandidat och ta den utmaning som det innebär inom föreningsverksamheten, vänligen skriv eller ring till valberedningen.

Valberedningen:

Antanas Romas: antanas.romas@learningwell.se

Virginija D. Karrenbauer: virdka@ki.se eller 073-9994253

Audrone Städtje: audrone@qedata.se eller 08-55660066

Stokholmas, 2007 m. vasario 23 diena

Kreipimasis dėl dvigubos pilietybės

Neseniai priimtas Lietuvos Konstitucinio Teismo sprendimas dėl dvigubos pilietybės panaikinimo labai nustebino ir nuliūdino daugumą Švedijoje gyvenančių lietuvių. Mums, kaip ir kitose šalyse gyvenantiems lietuviams, sunku suvokti ir pateisinti tokią Lietuvos valstybės poziciją savo piliečių ir tėvynainių atžvilgiu. Todėl mes, Lietuvių Bendruomenės Švedijoje (LBŠ) nariai, susirinkę paminėti Vasario 16-osios, nusprendėme kreiptis į Jus.

Pasaulio, ypač mažų šalių, praktika rodo, kad dvigubos pilietybės pripažinimas (i) skatina pilietinį aktyvumą, nes kitoje šalyje apsigyvenusiems piliečiams yra išlaikoma galimybė dalyvauti savo šalies visuomeniniame, politiniame ir kultūriniame gyvenime, (ii) palaiko ir stiprina tautinę tapatybę bei ryšį su gimtine, ypač naujos kartos ir jos įpėdinių, (iii) suteikia galimybę sugrįžti į Lietuvą.

Dabar susiklosčiusi situacija sunkiai suderinama su Lietuvos socialinės ir ekonominės plėtros vizija ir įvaizdžio formavimo strategija, nes

lietuvių bendruomenės ir laikinai ar pastoviai kitose šalyse apsigyvenę lietuviai negalės aktyviai dalyvauti tas vizijas ir strategijas formuojant ir įgyvendinant. Uždarydama duris buvusiems Lietuvos piliečiams, Lietuva dar labiau sumažina galimybę susigrąžinti taip sparčiai emigruojančius lietuvius ir panaudoti užsienyje įgytą profesinę bei visuomeninę patirtį, kuri galėtų padėti Lietuvos vystymuisi.

Dauguma Švedijoje gyvenančių lietuvių, kurių yra apie 8 - 10 tūkstančių, labai tikisi, kad Lietuvai jie reikalingi ir kad Lietuva išspręs šią problemą, sudarydama galimybę užsienyje gyvenantiems lietuviams turėti dvigubą pilietybę.

Visų Švedijos lietuvių ir jų šeimų vardu

Virginija Langbakk
LBŠ Valdybos pirmininkė

Eglė Marcinkevičiūtė
Valdybos sekretorė

Valdybos narės: Daiva Eskilsson, Edita Sääf, Alma Vaškytė, Vaida Gudaitytė ir Victoria Carlemalm

Sammanfattning: Beträffande dubbelt medborgarskap

Litauiska Konstitutionsutskottets beslut att ta bort dubbla medborgarskap gjorde många svensk-litauer besvikna. LBS medlemmar beslutade att vända sig till presidenten Valdas Adamkus, premiärminister Gediminas Kirkilas och politiska partiets ledare för att diskutera frågan.

Med detta beslut minskar Litauens möjligheter att "få tillbaka" litauiska emigranter samt nyttja utomlands förvärvade yrkesmässiga och samhällliga kunskaper, som skulle bidra till landets utveckling.

De flesta litauer som bor i Sverige (8000-10000) hoppas, att de är välkomna tillbaka och att Litauen ska lösa detta problem genom att acceptera dubbelt medborgarskap.

I alla svensk-litauers namn

Virginija Langbakk
LBS ordförande

Eglė Marcinkevičiūtė
styrelsens sekreterare

Styrelsemedlemmar: Daiva Eskilsson, Edita Sääf, Alma Vaskyte, Vaida Gudaityte och Viktorija Carlemalm

2007-ųjų metų LBŠ renginiai

2007.02.18 Vasario 16-osios minėjimas. Maria Magdalena salė.

2007.06.14 "Jaunimo teatro" gastrolės ir V.V. Landsbergis - "Arklio Dominyko meilė". Teatras Trio.

2007.08.03 Renginys iš programos "**Pažinkime Lietuvos miestelius**", Kretinga.

2007.09.15 Baltijos šalių vienybės diena (Baltikumdagen) kartu su Švedų-latvių bendruomene ir Grödingės krašto bendruomene. Į programą įtrauktas ir Klojimo teatro iš Švėkšnos pasirodymas.

2007.10... Metinis susirinkimas, Priešadventinė šventė, Lietuviškos šv. mišios

"Saulės" mokyklos renginiai:

2007.06.03 Mokslo metų pabaigimo šventė

2007.11... Aurelijos Čeredaitės spektaklis vaikams

2007.12... Kalėdinė eglutė

Tautinių šokių kolektyvo "Baltija" renginiai:

2007.05.05 Gegužinė kartu su mokykla ir Jaunimo grupe

2007.06 Pasirodymas "Smaka på Stockholm"

2007.08 Pasirodymas Skansene "Tautinio kostiumo dienoje"

2007.11.10-11 Kelionė ir koncertas Skånėje.

Jaunimo grupės reginiai:

2007.02.02 Lietuviškos klubinės muzikos vakaras su DJ „Infantile Buddies“ iš Lietuvos. Stokholmo kultūros namų jaunimo centras „Lava“.

LFS evenemang år 2007

2007.02.18 - 16-e februari högtid. Maria Magdalena salar.

2007.06.14 - Besök av "**Ungdomsteatern**" från Litauen och V.V. Landsbergis "Hästen Dominykas kärlek". Teater Trio.

2007.08.03 - Evenemang ur programmet: "**Låt oss lära känna litauiska småstäder**", Kretinga.

2007.09.15 - Baltikumdagen tillsammans med Svensk-lettiska föreningen och Grödinge hembygdsförening. Med i programmet är föreställning av Ladugårdsteater från Sveksna.

2007.10. - Årsmöte, föradventsfest, litauisk gudstjänst.

"Saulė"-skolans evenemang:

2007.06.03 - Skolavslutningsfest

2007.11... - Aurelija Čeredaites föreställning för barn

2007.12... - Julfirande

Folkdansgruppen "Baltijas" evenemang:

2007.05.05 Afton med skolan och Ungdomsgruppen

2007.06 Uppträdande på "Smaka på Stockholm"

2007.08 Uppträdande på Skansen under Folkdräktsdagen

2007.11.10-11 Resa till och konsert i Skåne.

Ungdomsgruppens evenemang:

2007.02.02 - Afton med litauisk klubbmusik med DJ "Infantile Buddies" från Litauen. Kulturhuset i Stockholm, ungdomscenter "Lava".

„Pažinkime Lietuvos miestelius“ renginys Kretingoje

Renginio data: 2007 metų rugpjūčio 3 diena, penktadienis

Pernai Lietuvos bendruomenė Švedijoje pradėjo naują programą, pagal kurią kartą į metus lietuviams, švedams ir kitų tautų bei kultūrų bičiuliams pristatomi Lietuvos miesteliai. Šiais metais numatoma į renginį pakviesti ir kitų šalių lietuvius bei jų draugus – ne vien tam, kad aplankytumėte žymias vietas ir apylinkes, bet kad ir vieni su kitais susipažintumėte ir pabendrautumėte.

Pirmuoju programos miesteliu buvo pasirinktas vienas seniausių Lietuvos miestelių, Švėkšna, kuris 2009 metais švęs 500 metų. Šių metų rudenį TMID'o paramos dėka garsusis Švėkšnos kluono teatras pažintį su miesteliu pratęs, pristatydamas Švėkšną ir lietuvišką pasaką Švedijos ir Olandijos bendruomenėms.

Antrasis programos miestelis bus **Kretinga**, kurios legendiniu įkūrėju laikomas gotų karalius Armonas, kilęs iš Grutingų giminės. Pasakojama, kad maždaug IV amžiuje jis užklydo į šias apylinkes ir, susižavėjęs čionykšte gamta, pasistatė čia Grutingos pilį. Pirmą kartą Kretinga paminėta 1253 metais Livonijos ordino dokumentuose.

Nuo XVI amžiaus žinomas Kretingos kaimas ir dvaras, kurį valdė Žemaičių seniūnai Kęsgailos ir kiti didikai. Žymus karvedys Jonas Karolis Tiškevičius 1602 metais pastatė pirmą bažnyčią ir seniausią Vakarų Lietuvoje pranciškonų vienuolyną. 1609 metais jis įkūrė Karolštato (taip vadinosi Kretinga XVII-XVIII amžiuje) miestą, kuriam buvo suteiktos Magdeburgo teisės.

Kretingoje yra daug įdomių ir vertų dėmesio vietų, pavyzdžiui, Žiemos sodas, vienuolynas, sena rotušė, kuriuos mums renginio metu žada pristatyti Kretingos miesto bendruomenės taryba ir seniūnija.

Visus rugpjūčio pradžioje poilsiaujančius ar specialiai į renginį susiruošusius **rugpjūčio 3 dieną** kviečiame dalyvauti šiame LBŠ renginyje.

Labai tikimės, kad prisikalbinsit prie mūsų prisijungti ir savo draugus ar pažįstamus. Jeigu renginyje dalyvaus švediškai kalbantys svečiai, renginys vyks abiem kalbom.

Daugiau praktinės informacijos pateiksime visiems, kurie norės dalyvauti renginyje ir praneš Valdybai elektroniniu paštu valdyba@lietuviai.se arba telefonu Virginijai Langbakk 08-6980625, mob. 070-59 70680.

LBŠ valdyba

Sammanfattning:

“Lär känna små städer i Litauen” i Kretinga

Datum: fredagen den 3/8-2007

Förra året satte Litauiska föreningen i Sverige igång en ny verksamhet som syftar till att en gång om året presentera olika litauiska städer och samhällen för Sveriges litauer, svenskar och andra Litauen-intresserade.

Till första stad valdes Švėkšna som ligger i västra Litauen och som år 2009 ska fira 500-års jubileum. I år vill vi presentera Kretinga, en mycket gammal stad med många historiska sevärdheter, bland annat det första klostret i Litauen, slottsparken och vinterträdgården.

Alla som är i Litauen i början av augusti, eller andra som kommer speciellt till detta evenemang är hjärtligt välkomna **till Kretinga den 3 augusti**. Vi hoppas att ni tar med era vänner och bekanta. Allt som sägs kommer att tolkas till svenska eller engelska. Mera detaljerad information kommer att skickas till alla som har anmält sig till evenemanget.

Vänligen registrera er före den 25 juli på valdyba@lietuviai.se

LFS styrelse

Kalėdinė šventė

Lina Vaičiūnaitė ir/och Veronika Ottosson

Mokytoja/Lärare ir/och tėvų komiteto narė/föräldrakommitté medlem

Kalėdos - tai ne tik saulės grįžimo šventė, bet ir kūdikėlio Kristaus gimimo diena. Ši diena yra laukiama visų – mažų ir didelių.

Kaip kiekvienais metais, taip ir 2006 metais, "Saulės" mokyklos tėveliai ir mokytojos organizavo kalėdinę šventę visiems lietuvių vaikams, gyvenantiems Stokholme, jo priemiesčiuose ar net ir toliau. Buvo sukviesta Kalėdų šventės organizacinė grupė, kurią sudarė mokyklėlės tėveliai Veronika Ottosson, Agnė Andersson, Andrius Miniotas ir mokytojos Regina Molina, Lilia Bakanauskaitė, Lina Vaičiūnaitė, Edita Sääf ir Jurga Laurenčikienė. Ši komanda ir surengė visą šventę. Tradiciškai visi susirinkome Lietuvos ambasadoriaus Švedijoje rezidencijoje. Visus susirinkusius pasveikino bei vaikus apdovanojo Lietuvos ambasadorius Švedijoje J. E. Remigijus Motuzas su žmona Laimute.

Šventės programa buvo įvairi. Mažiausiųjų "Saulės zuikučių" klasės mokytoja Lina pristatė lėlių teatrą "Gimimo stebuklas", kurio tikslas buvo žinantiems priminti, o nežinantiems papasakoti, ką iš tiesų reiškia Šv. Kalėdos. Muzikos mokytoja Edita ir jos vadovaujamas "Saulės" mokyklos mergaičių choras atliko mokytojos sukurtą dainą "Kalėdos". Į šventę atskubėjo ir Kalėdų senis. Jis buvo labai maloniai nustebintas mokytojų Linos, Reginos, Lilios, Editos ir jų mokomų vaikų parengta programa: rateliais, pasakomis be galo, eilėraščiais bei minklėmis. Linksmybių pabaigoje vaikams Kalėdų senelis dalino dovanas.

Beje, labai norime padėkoti Marijui Sabalui, kuris sutiko mums pagelbėti ir pabūti Kalėdų seneliu.

"Saulės" mokyklos mokinukai buvo surengę ir kalėdinio atviruko

konkursą, kurio nugalėtojai buvo apdovanoti šventės metu. Galime pasidžiaugti, kad net patys mažiausi vaikučiai dalyvavo konkurse ir visi gavo po šokoladinį medalį! Daugelis namo parsinešė malonių dovanėlių, kurias laimėjo surengtoje loterijoje. Loteriją vedė šaunioji "Vaivorykštės" klasės mokinė Jūra su tėčiu Andriumi Miniotu.

Po šventinės programėlės visi susirinkome prie pačių sunėšto Kūčių stalo, kuris vos nelūžo nuo vaišių gausos. Visi susirinkusieji galėjo vaišintis lietuviška duona, kūčiukais, daigintais kviečiais, tradiciniais žuvies patiekalais ir salotomis, pyragėliais su grybais ir daržovėmis, kisieliumi ir net aguonpieniu. Todėl visiems norime padėkoti už indėlių! Pasivašinę iki soties, pasidalinę metų įvykiais bei išpuzdžiais, palinkėję visiems gerų švenčių, skirstėmės į namus, nešdamiesi šilumą, kurią pajutome renginio metu. Tikimės, kad ši graži "Saulės" mokyklos tradicija gyvuos dar ilgai!

Sammanfattning: Julfest

2006 hade har söndagsskolans Solens föräldrar och lärare, precis som alla andra år, ordnat en julfest för Stockholms alla litauiska barn. Det har blivit lite av en tradition att festen äger rum i ambassadörens residens. Barnen visade upp ett underbart program och alla hälsades välkomna av ambassadören R. Motuzas och hans fru Laimute. Jultomten kom som vanligt med julklapparna.

Efter programmet samlades alla kring julbordet. Organisatörerna tackar för insatser och hoppas att denna tradition kommer att fortsätta.

"Baltijos" nuotykių Danijoje

Jurga Laurenčikienė
"Baltijos" vadovė/Baltijas ledare

Dar praėjusiais metais, po sėkmingo pasirodymo Šveicarijoje, "Baltijos" šokėjai buvo pakviesti koncertuoti Aalborgėje, Danijoje. Šioms gastrolėms "Baltiją" pakvietė didelė Lietuvos ir lietuviškos kultūros rėmėja bei puoselėtoja, Lietuvos Garbės konsulė Danijoje Eva Caspersen.

Deja, šį kartą "Baltijos" šokėjų laukė staigmena. Vos savaitei likus iki numatytos kelionės, bankrutavo aviakompanija FlyMe ir dingo jau senokai įsigyti baltijiečių kelionės bilietai. Tačiau šokėjų ryžtas ir entuziazmas žūt būt pasiekti Daniją buvo didžiulis. Buvo greitai nutarta keliauti iki Götėborgo savais automobiliais, plaukti keltu į Fredrikshavną, o iš ten dar porą valandų keliauti traukiniu. Bet čia nuotykių dar nesibaigė. Prieš pat išvažiuojant ketvertas šokėjų rimtai susirgo Stokholme besiaučiančiu gripu. Tačiau net ir ligos nesulaikė baltijiečių namuose. Nors ir karščiuodami, bet linksmi nukeliavo mūsų ligoniai iki Aalborgo. "Jei būčiau likusi namuose, būčiau praverkusi visą savaitgalį, kad negaliu keliauti ir koncertuoti kartu su visais", – sakė viena šokėja.

Vėlų penktadienio vakarą, po visos dienos kelionės, "Baltija" pasiekė Aalborgą, kur stotyje mūsų nekantraudami laukė Aalborgo lietuviai ir Eva Caspersen. Šeštadienio priešpietę turėjome progos apžiūrėti nediduką, bet labai jaukų Aalborgo miestą. Nedidelis senamiestis, vikingų kapinės, skulptūrų parkas – tai ir visos Aalborgo įžymybės. Įdomu tai, kad lietuvių Aalborgėje tikrai nemažai, o ypač jaunų gydytojų. Aalborgo ligoninėje dirba net 26 lietuviai gydytojai. Mus į savo namus priėmęs lietuvis chirurgas Artūras Čikotas su žmona Laima juokavo, kad kartais budėjimų metu visuose ligoninės skyriuose budi lietuviai, tai danų kalbos bendraujant su gydytojais gali ir neprireikti.

Šeštadienio popietę "Baltija" koncertavo Kovo 11-ąją švenčiančiai

Danų-Lietuvių draugijai. Parodėme trijų dalių, 11 šokių programą. Salė užėmė nuo plojimų ir ovacijų. Koncertas pavyko puikiai. Paskutinę poką teko atlikti net du kartus, nes žiūrovai nenorėjo išleisti BALTIJOS iš scenos. Po šaunių susineštinių vaišių dar porą valandų netilo liaudiška muzika. Baltijiečiai šoko su žiūrovais, ėjo ratelius su vaikais, o Aalborgo lietuviai šaukė „Dar, dar“. Sekmadienio rytą teko atsiveikinti su mieliais mus priėmusiais žmonėmis ir vėl leistis į ilgą kelionę.

Smagu, kad BALTIJĄ visur lydi užsienio lietuvių susižavėjimas ir geri žodžiai. Tai kolektyvui svarbus įvertinimas ir paskata tolimesniai gyvavimui. Pasinaudodama proga, norėčiau padėkoti Evai Caspersen ir Laimai Čikotienei - dviem pagrindinėms "Baltijos" gastrolių Aalborgo organizatorėms, Danų-Lietuvių draugijai už finansinę paramą "Baltijos" kelionės išlaidoms. Taip pat norėčiau padėkoti trimis "Baltijos" šokėjams – Valentinui Dubickui, Greg Maxham ir Evaldui Laurenčikui, kad nepabijojo ilgo kelio ir saugiai nuvežė visus baltijiečius į Götėborgą ir atgal. Na, ir žinoma, ačiū visiems šokėjams už tai, kad jūs esate!

Sammanfattning: Baltijas äventyr i Danmark

Efter fjolårets lyckade framträdande i Schweiz fick dansarna i Baltija en inbjudan att uppträda i Ålborg i Danmark, för att hylla självständighetsdagen den 11 mars. En vecka före resan gick flygbolaget FlyMe i konkurs och biljetterna försvann. Därför gick resan först till Götėborg med egna bilar. Dagen innan uppträdandet beskådade dansarna staden Ålborg, där en hel del litauer bor. Baltija vill härmed tacka danska-litauiska föreningen för materiell hjälp till resan. Baltijas ledare tackar också dansarna Valentinas Dubickas, Greg Maxham och Evaldas Laurencikas för en trygg bilresa.

Nauja LBS internetinė svetainė

Eleonora Jonušienė

Kviečiame apsilankyti LBS internetinėje svetainėje www.lietuviai.se. Čia rasite informacijos apie artimiausius renginius, naujienas, išsivijos aktualijas bei galėsite pabendrauti su Švedijos lietuviais jums aktualiais klausimais, prisijungę prie svetainės forumo.

Mėgstančius rašyti, fotografuoti, redaguoti ir versti kviečiame jungtis prie kūrybinės grupės. Prašome kreiptis į Eleonorą Jonušienę šiuo adresu: eleonoralt@comhem.se

Pagrindinis svetainės rėmėjas yra Tautinių mažumų ir išsivijos departamentas.

Sammanfattning: LFS nya webbsida

Välkommen att besöka LFS nya webbsida www.lietuviai.se. Här hittar du information om kommande evenemang, nyheter, aktuella migrationsfrågor etc.

Alla som tycker om att skriva, fotografera, redigera och översätta är välkomna att vara med i redaktionen. Kontakta Eleonora Jonusiene på hennes mailadress eleonoralt@comhem.se.

Sidans huvudsponsor är TMID.

Anketa apie Vasario 16-osios šventę

Eglė Marcinkevičiūtė
LBS sekretorė/LFS sekretėre

Per Vasario 16-osios minėjimą LBS valdyba sveičiams išdalino anketą, kurioje buvo klausimų apie šventės programą, vaišes, laiką ir trukmę bei prašymas pateikti pasiūlymų, kaip būtų galima pajavairinti Bendruomenės renginius. Surinkome iš viso 24 atsakymus, iš jų - 15 lietuviškai, 9 - švediška. Galima sakyti, kad anketą užpildė apie trečdalis vakaro svečių.

Dauguma Vasario 16-osios pobūvį įvertino gerai: vaišes, jų kainą,

Sammanfattning: Enkät om festen den 16 februari

Under festen delade LFS styrelse ut en enkät till gästerna med frågor om festens program, mat och tid. Man bad även om förslag på hur föreningens evenemang kunde bli ännu intressantare. Totalt fick vi in 24 svar - 15 på litauiska och nio på svenska.

vakaro programą bei laiką ir trukmę. Tokie atsakymai šventės organizatoriams patvirtino, kad jų idėjos ir darbas yra vertinami. Gavome nemažai konstruktyvių pasiūlymų, pastabų. Anketos dalyviai pageidavo, pavyzdžiui, daugiau reklamos, sutrumpinti pasisakymų laiką, kalbas versti į anglų kalbą, suburti daugiau jaunimo, linksmesnės programos... Valdyba anketos dalyvių patarimus ir pasiūlymus aptarė ir stengsis į juos atsižvelgti.

De flesta tyckte att 16-februarifesten var lyckad. Vi fick många konstruktiva förslag, såsom: mera reklam, kortare tal, desamma ska översättas till engelska, locka fler unga, och glädare program. Styrelsen har diskuterat dessa förslag och kommer att ta hänsyn till dem.

Vasario 16-osios šventė

Edita Sääf

LBŠ valdybos narė/LFS styrelsemedlem

Lietuvos valstybės atkūrimo diena įsimintina ir svarbi kiekvienam lietuviui... Na, o lietuviams, gyvenantiems užsienyje, ji dar aktualesnė. Tai tarytum simboliškas lietuviškos tapatybės patvirtinimo aktas, dar ir dar kartą sukviečiantis visus susirinkti ir kartu paminėti šį svarbų mūsų šaliai istorinį įvykį.

Tai gi šių metų vasario 17-ą dieną į Maria Magdalena sales vėl susibūrė Švedijos lietuviai ir svečiai. Šventės organizatoriai išties pasistengė, kad šventė būtų įdomi visiems, tautiška ir kartu žengianti koją kojon su laikmečiu. Šventės oficialioji dalis pirmą kartą prasidėjo "su muzika": "baltijiečiai" šokių pakvietė visus susirinkti į salę, po to klausėmės LBŠ valdybos pirmininkės Virginijos Langbakk sveikinamojo žodžio, Lietuvos himno ir iškilmingos ambasadoriaus Remigijaus Motuzo kalbos.

Oficialiosios dalies pabaigoje Edita Sääf, atsakinga už šventės organizavimą, pakvietė visus pasiklausyti koncerto ir galiausiai pasivaišinti gardžiu lašišos kepsniu, taure vyno ir šviežiu gardžiu šakočiu, Lietuvos ambasados dėka atkeliavusiu iš Lietuvos tiesiai ant šventinio stalo.

Visas būrys talentingų ir entuziastingų artistų dalyvavo šventės programoje, ir susirinkusieji į šventę turėjo progos pasidžiaugti niekada nenuilstančiu liaudies šokių kolektyvu "Baltija", smuikininkės Lolitos Kišonaitės ir pianistės Editos Sääf muzikavimu, poetės Jolantos Toločkaitės eilėmis bei mūsų jaunosios kartos Konstancija Kisonaitė ir David Olssons puikiu pramoginių šokių duetu. Atlikėjai buvo pasitikti nuoširdžiais ir gausiais aplodismentais.

Vakaro metu buvo apdovanota metų lietuvė, kuria tapo Rasa Ingvarsson – už aktyvų Jaunimo grupės darbą. Vyko tradicinė loterija, kurios prizais laimėtojai tikrai nenusivylė!

Šventė praėjo linksmai ir sklandžiai, o svarbiausia – po vienu stogu ji surinko gražų būrį Švedijos lietuvių – ir pragyvenusį čia daug metų, ir naujai atvykusį.

Šventė praėjo linksmai ir sklandžiai, o svarbiausia – po vienu stogu ji surinko gražų būrį Švedijos lietuvių – ir pragyvenusį čia daug metų, ir naujai atvykusį.

Sammanfattning: Den 16 februari

Även i år samlades en stor skara av Sveriges litauer och andra gäster, den 17 februari i Maria Magdalena kyrkas lokaler för att fira Litauens självständighetsdag den 16 februari. Den officiella delen började med folkdans-gruppen Baltijas dans, följt av tal av Virginija Langbakk och ambassadör Remigijus Motuzas.

Edita Sääf, som var ansvarig för evenemanget, inbjöd alla att lyssna till en konsert och smaka på den goda maten. Alla fick än en gång njuta av Baltija, violinisten Lolita Kisonaites och pianisten Editas Sääfs musicerande, poeten Jolanta Tolockaites dikter och det unga dansparet Konstancija Kisonaitė och David Olssons framträdande.

Priset till Årets litauer gick till Rasa Ingvarsson för hennes aktiva arbete inom Ungdomsgruppen. Under kvällen kunde man delta i ett lotteri vars priser ingen blev besviken på!

Priset till Årets litauer gick till Rasa Ingvarsson för hennes aktiva arbete inom Ungdomsgruppen. Under kvällen kunde man delta i ett lotteri vars priser ingen blev besviken på!

Rasa Ingvarsson

Jaunimo grupės skelbimas

Rasa Ingvarsson

Jaunimo grupės vadovė/Ungdomsgruppens ledare

Tiems, kam dar rūpi jaunatviškos dilemos ir kas jomis norėtų pasidalinti su kitais, galime pranešti, jog Stokholme veikia jaunimo grupė, kuri bando reguliariai susirinkti. Kol kas renkamės ketvirtadieniais LAVA kavinėje Kulturhuset'e prie Sergels Torg kartą-du per mėnesį, tarp 18 ir 20 val. Susitikimo datą skelbiame per Lit-listą. Pasiteirauti galima Rasos Ingvarsson, tel. 073-2520740 arba parašyti el. laišką adresu Rasa.Ingvarsson@comhem.se

Sammanfattning: Ungdomsgruppen

En - två gånger per månad, på torsdagar mellan kl. 18 och 20, samlas ungdomsgruppen på café LAVA i Kulturhuset vid Sergels Torg. Information om mötet får ni via Lit-list, annars kan ni ringa Rasa Ingvarsson på tel. 073-2520740 eller skriva e-mail: Rasa.Ingvarsson@comhem.se

Lietuviška diskoteka Stokholme

Rasa Ingvarsson

Jaunimo grupės vadovė/Gruppledare

Vasario 2 dieną Jaunimo grupė prie Lietuvių Bendruomenės Švedijoje (LBŠ) surengė lietuviškos šiuolaikinės klubinės muzikos vakarą Stokholmo kultūros namų jaunimo centre „Lava“.

Vakarą vedė profesionalus DJ "Infantile buddies" (IB) produserių grupės diskotekų vedėjas iš Lietuvos! IB groja įvairiuose klubuose, jų remiksai transliuojami radijo stoties „Power Hit Radio“ laidoje „Power Party Zone“. Visą vakarą buvo grojami lietuviškų kūrinių remiksai, pagal Europoje šiuo metu vyraujančias populiariausias klubinės muzikos tendencijas specialiai sukurti šiam renginiui.

Apsilankusių renginyje amžius buvo labai įvairus, linksminosi tiek paaugliai, tiek brandesnis jaunimas. Muzika patiko ne tik jaunesiems lietuviams, kurių į salę prigužėjo nemažas skaičius, bet ir renginyje apsilankiusiems vietos pankams bei sunkesnės muzikos mėgėjams.

Jaunimo grupei, organizavusiai šį renginį, labai pasisekė, nes mus parėmė Lietuvos ambasada Švedijoje, LR Kultūros ministerija bei mobiliojo ryšio operatorius Halebop! Vakaro metu vyko ir loterija, kurios dauguma bilietų buvo laimingi. Džiaugiamės smagiu jaunatvišku renginiu ir tikimės toliau kūrybingai įgyvendinti savo idėjas!

Sammanfattning: Litauisk musikkväll i Stockholm

Den 2 februari ordnade ungdomsgruppen en litauisk musikkväll på Kulturhusets ungdomscenter Lava. Kvällens konferencier var en professionell DJ från Litauen som spelade covers av litauiska låtar. Ungdomsgruppen tackar Litauens Ambassad, Litauens kulturministerium och Halebop för stöd. Under kvällen kunde man delta i ett lotteri där de flesta lotterna var vinstlotter.

Baltijos šalių vienybės diena 2007 09 15 d.

Eglė Marcinkevičiūtė

LBŠ valdybos sekretorė/LFS styrelsesekreterė

Pernai sėkmingai bendradarbiavome su Švedų-latvių bendruomene bei Grödingės krašto bendruomene rengdami Baltijos šalių vienybės dieną. Renginyje pasirodė profesionalūs Latvijos muzikantai, mūsų bendruomenės šokių grupė "Baltija", buvo pardavinėjami meno dirbiniai ir liaudies menas iš Latvijos ir Lietuvos, pristatomi ir pardavinėjami mūsų šalių knygų vertimai į švedų kalbą, vyko loterija, ekskursija po Grödingės kaimo sodybą, svečiams buvo dalinami bukletai su informacija apie Lietuvos ir Latvijos lankytinas vietas. Grödingės krašto bendruomenė buvo labai patenkinta renginiu ir pakvietė mūsų bei Švedų-latvių bendruomenę jį suorganizuoti ir šiais metais. Prie renginio šį kartą ketina prisijungti ir Švedų-estų bendruomenė. Renginys kaip ir pernai vyks Vārstoje, Grödinge kaimo sodyboje, rugsėjo 15 d., 12-16 val. Iš Lietuvos jau planuojame pakviesti Švėkšnos "Klojimo teatrą". Visos programos dar neturime, todėl laukiame Jūsų pasiūlymų adresu valdyba@lietuviai.se. Tikslesnę informaciją apie renginio organizatorių ir programą paskelbsime vėliau.

Kelias į Vārstą: **Automobiliu:** iki Tumba, iš ten 226 keliu link Nynāshamn. Vārsta vietovėje prie ežero yra Grödinge hembygdsgård, 100 m nuo T formos sankryžos.

Visuomeniniu transportu: pendeltåg traukiniu iki Tumba, iš ten autobusais 716, 717, 727, 729 ir 736 iki Vārsta. Nuo stotelės "Vārsta centrum" eiti 150 m, žr. rodykles.

Sammanfattning: Baltikumdagen 2007 09 15

Baltikumdagen i fjol blev en succé och Grödinge hembygdsförening har bjudit in Litauiska föreningen i Sverige och Svensk-lettiska föreningen till en ny Baltikumdag i år. Den ska äga rum i Vārsta på Grödinge hembygdsgård den 15 september kl. 12-16. Kom gärna med förslag till programmet till adressen valdyba@lietuviai.se. Välkomna till Baltikumdagen!

Happy studio 1-asis gimtadienis

Brigita Mažūnienė

Salono nuolatinė klientė/Kund

Grožio salonas "Happy studio" pakvietė į pavasario ir savo veiklos vienerių metų sukakties šventę. Senus ir naujus klientus, bei draugus salone pasitiko vieningas ir profesionalus kolektyvas, bei iš Lietuvos specialiai šia praga atvykęs pantomimos aktorius.

Prieš metus iniciatyvos ėmėsi grožio ir sveikatos studijos "Happy studio" vadovė Renata Asciliene, ir "po savo vėliava" subūrė šaunią meistrių komandą: kirpėjas stilistes, masažistę, natūraliosios medicinos specialistes, visąžistę ir spa- specialistę, manikiūro ir makiažo specialistę bei medicininės kojų priežiūros specialistę.

Salonas "Happy studio" kviečia apsilankyti adresu Klara Norra Kyrkogata 20 A, Stokholme.

Sammanfattning: Happy Studios ettårsdag

För ett år sedan öppnade Renata Asciliene skönhetsalongen "Happy Studio". I salongen arbetar frisörer, en massör, en make-up-artist, en manikyrist, en pedikyrist och en specialist på naturmediciner. Välkommen till Klara Norra Kyrkogata 20A, Stockholm.

Dviratininkų žygis aplink Baltiją

Virginija Kulikauskaitė

Žygio dalyvė/Resedeltagare

Praeitų metų rugpjūčio 25 d. tarptautinė dviratininkų - keliautojų grupė, vadovaujama žymaus keliautojo Sigito Kučo, pasiekė Stokholmą. Švedijos rytine jūros pakrante nusidriekė paskutinis dviračių žygio, pavadinimu "BalticCycle", etapas. Žygis truko beveik du mėnesius, dviratininkai aplankė 10 šalių aplink Baltijos jūrą: iki Švedijos žygeiviai dviračius mynė per Daniją, Vokietiją, Lenkiją, Karaliaučiaus sritį, Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Suomiją.

Stokholme lietuviškąją keliautojų grupę maloniai sutiko ir lietuvišku bulvių plokštainiu pavaišino Lietuvių bendruomenė Švedijoje. Po malonaus ir šilto sutikimo stačiomis kalvomis nusėti Švedijos keliai, vedantys į Smolando žemes, bent jau lietuviams neatrodė tokie baisūs. Matyt, kad skanaus bulvių plokštainio aromatas, džiugios ir smagios lietuviškos šnektos bei šilto priėmimo prisiminimas padėjo dviratininkams-keliautojams sėkmingai įveikti švedškąjį žygio etapą. Kiti dalyviai – iš Anglijos, Lenkijos, Baltarusijos, Švedijos bei Vokietijos – sunkumais irgi nesiskundė. "BalticCycle" maršrutą aplenkė net tuo metu lijusios gausios liūtys bei potvyniai.

Trumpai apie "Baltic Cycle". "BalticCycle" - tai daugiadieniai tarptautiniai dviračių žygiai, kurie gyvuoja nuo 2001 metų. Idėjos au-

toriai ir pagrindiniai organizatoriai yra Lietuvos dviratininkų bendrijos nariai. Šie dviračių žygiai, vykstantys paprastai vasaros metu, suteikia galimybę įvairių šalių piliečiams praleisti savo atostogas aktyviai bei pigiai. Dalyviai taip pat turi galimybę aplankyti įvairias šalis, tuo pačiu pažinti save ir išbandyti savo jėgas. Platesnę informaciją apie tai galima rasti: www.dviratis.lt.

Sammanfattning: Cyklisternas resa runt Östersjön

Den 25 augusti 2006 kom en internationell cyklistgrupp till Stockholm, under ledning av Sigitas Kucas. sista etappen av "BalticCycle" gick på Sveriges östra kust. Trippen tog nästan två månader och cyklisterna besökte tio östersjöländer. Innan de nådde Sverige cyklade de genom Danmark, Tyskland, Polen, Kaliningradområdet, Litauen, Lettland, Estland, Ryssland och Finland.

De internationella cykelresorna "BalticCycle" började år 2001. Initiativtagare och organisatörer är Litauens cyklistförenings medlemmar. Mer information finner du på www.dviratis.lt. I Stockholm välkomnades de litauiska resenärerna av Litauiska föreningen i Sverige med inget mindre än en litauisk nationalrätt: kugelis.

Gintautas Būga in memoriam

Neseniai amžinybėn palydėjome vieną vyresniosios kartos lietuvių, Švedijoje gyvenusį dėl Antrojo pasaulinio karo pasekmių. Tai gydytojas Gintautas (Gintas) Būga, kuris mirė 2006 m. lapkričio 29 d., sulaukęs 85 metų. Jis buvo žinomo Lietuvos kalbininko prof. Kazimiero Būgos sūnus, gimęs 1921 m. Baigęs "Aušros" berniukų gimnaziją Kaune, pradėjo medicinos studijas Kauno universiteto medicinos fakultete. Vokiečių okupacijos metu, kaip ir daugelis to meto jaunuolių, buvo išvežtas kariniams darbams į Suomiją. Pasitaikius progai, būrelis lietuvių jaunuolių Gintautui vadovaujant iš stovyklos pabėgo ir per gilius Suomijos miškus, pelkes, persiyrė per upę, pasiekė Švediją. Išsikeitė uniformas į civilius drabužius (su uniformomis būtų buvę gražinti sovietams) ir prisistatė policijai. Šiaurinėje Švedijoje kirto mišką. Po kurio laiko persikėlė į Stokholmą.

Kaip daugumas to meto Lietuvos jaunimo, Gintas buvo tikras patriotas. Gyvendamas Stokholme, turėjo ryšių su po karo tėvynėje kovojančiais partizanais (1947-1948 m.). Iš tėvynės ilgesio ir savęs kaltinimo, kad negali Lietuvai padėti, du kartus ruošėsi kaip telegrafistas persikelti per Baltijos jūrą ir tėvynėje prisidėti prie partizanų kovos už laisvę. (Laivas, kuris turėjo perkelti per jūrą, prie starto vietos neatvyko.)

Karui pasibaigus, į Švediją buvo pabėgę gana daug pabaltijiečių, vokiečių paimtų ir karinius dalinius, su uniformomis. Jų tarpe buvo ir apie 10 lietuvių. Pagal pokario sutartis uniformuotus, kaip karo belaisvius, Švedija turėjo perduoti sovietams. Buvo planuojama "Belostok" laivu juos išsiųsti į Sovietų sąjungą. Švedų visuomenė prieš tai protestavo, ir buvo stengiamasi tuos nekaltus karo belaisvius išgelbėti. Gintas Būga ir Jonas Pajaujys važiavo į tą stovyklą, kur buvo laikomi lietuviai, bet jų išsiuntimo sustabdyti nepavyko. Tik vieną kažkaip pasisekė išgelbėti.

Partizaninei veiklai aprimus, Gintas nutarė užbaigti pradėtas medicinos studijas. Lėšas studijoms užsidirbdavo uoste kraudamas prekes arba restoranuose dirbdamas plovėju. Baigęs studijas, galvojo specializuotis psichiatrijos srityje, bet padirbęs ligoninėje suprato, kad esąs per jautrus ir bus sunku gilintis į žmonių tragedijas. Taip tapo vidaus ligų gydytoju. Trumpesniąją laiką padirbęs keletoje vietų, apsisėjo Dalarö vietovėje kaip provincialas. Vėliau daktaro darbą iki pensijos tęsė Handen vietovėje, netoli Stokholmo.

Gintą pažinojo daugumas tų neskaitlingų lietuvių, vienu ar kitu būdu pasilikusių po karo gyventi Švedijoje. Jis daug padėjo savo tautiečiams kaip gydytojas, neimdamas už tai atlyginimo.

Pokario metais Europos laisvose šalyse gyvenantys lietuviai kasmet kurioje nors šalyje ruošdavo Lietuvos studijų savaitę. Tokiu būdu 1989 m. 36-ąją studijų savaitę surengė Švedijos lietuvių bendruomenė. Ji vyko Gotlando saloje. Be keleto kitų Švedijos lietuvių, ją organizuoti padėjo ir Gintas. Studijų savaitėje dalyvavo lietuvių veikėjų ne tik iš Europos, bet ir iš JAV, Kanados ir net pačios Lietuvos (daugumas atplaukė burlaiviu). Po tos istorinės savaitės "Gotlando dvasia" plačiai nuaidėjo tarp lietuvių. Ji atsispindėjo ir

komunikate, kurį vieningai pasirašė 8 žinomi Lietuvos laisvės kovotojai, jų tarpe Vytautas Landsbergis. Komunikatas skelbia: "Lietuvių visame pasaulyje pagrindinis tikslas yra atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę". Tai buvo tartum laisvės išvakarės...

Lietuvai atgaunant laisvę, Gintas taip pat dalyvavo Švedijos televizijos programoje, paminint Lietuvos išsilaisvinimą 1990 m. kovo 11 d., bei pirmadienių mitinguose.

Lietuvai atgavus laisvę, Gintas teikė paramą Kauno Raudonojo kryžiaus ligoninei vaistais, instrumentais, tvarstomąja medžiaga. Taip pat sudarė galimybę Lietuvos gydytojams stažuotis Švedijos ligoninėse (Huddinge ligoninėje ir Kristianstad ortopedijos skyriuje), už ką gavo didelę padėką.

Gintas išliks mūsų atmintyje kaip nuolatinis lietuvių bendruomenės rėmėjas. Jis ir žmona Teresė svetinguose savo namuose leido savo bendraamžiams tautiečiams praleisti daug jaukių valandų. Po laisvės atgavimo jų namais naudojoms, priimdami svečius iš Lietuvos. Bendruomenės ekonominė padėtis tuomet nebuvo tokia, kad būtų buvę įmanoma kitaip ...

Išėjęs į pensiją, Gintas mąstė, kaip sudaryti sąlygas Švedijoje augantiems lietuvių vaikučiams nepamiršti gimtosios kalbos. Pasitaikius progai, jo iniciatyva buvo įkurtas Lietuvių vaikų Švedijoje mokyklos fondas. Dosnių labdarių dėka fondas neblogai gyvuoja.

Vis dar svajoją įsteigti kalbos šelpimo fondą Lietuvoje, kuris atliktų, nagrinėtų, plėstų mokslinius darbus. Būdamas Lietuvoje 2006 m. kovo mėn., pasitaręs su Lietuvių kalbos instituto darbuotojais, įsteigė kalbininko prof. Kazimiero Būgos labdaros fondą. Tuo tikėjosi pabrėžti, kokia svarbi tautai yra sava kalba: "be kalbos nėra tautos"... Deja, Gintas nebesulaukė fondo plėtros. Jis buvo rimtas, giliai mąstantis žmogus, mylintis savo gimtąją šalį.

Ilsekis ramybėje svetingai Tave priėmusioje Švedijos šalyje, Gintai, nuoširdus tėvynės mylėtojai, Lietuvos patriote...

Klemensas Gumauskas

Sammanfattning: Gintautas Būga in memoriam

Den 29 november 2006 avled läkaren Gintautas (Gintas) Būga, vid 85 års ålder. Han var son till den kände litauiske språkvetenskapsmannen Kazimieras Būga. Gintautas föddes 1921 och studerade vid Kaunas Universitets medicinska fakultet. Under åren av tysk ockupation fördes han till Finland för krigsarbete, som skedde med så många ungdomar vid den tiden. Under Gintautas ledning rymde några ungdomar genom Finlands skogar och träsk och kom till Sverige. Här avslutade Gintautas sina

medicinska studier och arbetade under många år i Dalarö. Sedan fortsatte han sitt arbete som läkare i Handen, söder om Stockholm.

I samband med Litauens självständighet den 11 mars 1990 deltog han i ett TV-program i Sverige samt i andra evenemang.

Gintas ska alltid finnas i våra minnen som ständig hjälpare för den litauiska föreningen. Litauiska skolans fond grundades på hans initiativ.

A†A Eugenijus Mindaugas Budrys

2007 m. balandžio 6 d. Lietuvių bendruomenė Švedijoje neteko vieno įdomiausių ir ištikimiausių vyriausios kartos lietuvių. Didįjį Penktadienį Gotlando saloje, eidamas 83-uosius metus, mirė žymus lietuvių išeivijos dailininkas Eugenijus Mindaugas Budrys. Pamaldos vyko balandžio 20 d. Gotlande, Lau parapijos bažnyčioje. Palaikai, velionio pageidavimu, bus palaidoti Marijampolėje, šalia labai mylėtos motinos kapo. Eugenijaus Budrio tėvas mirė Štuthofo koncentracijos stovykloje, kur buvo garbės įkaitas.

Eugenijus Mindaugas Budrys gimė 1925 m. vasario 16 d. netoli Marijampolės turtingų ūkininkų šeimoje. Marijampolėje mokėsi gimnazijoje. Turėjo gražų balsą, dainavo gimnazijos chore, kvartete ir solo. Paskutiniaisiais gimnazijos metais įstojo į generolo Plechavičiaus armiją. Panaikinus armiją, bandė prisijungti prie savisaugos kariuomenės, tačiau, karininkams pasitraukus į vakarus, eiliniai kariūnai buvo apsupti vokiečių, nuginkluoti, pervilkti į vokiškas uniformas ir išvežti priverstiniais darbais į Prūsiją, o vėliau – į Norvegiją. Iš ten Eugenijus su dar vienu lietuviu pabėgo į Švediją.

Švedijoje kirto mišką, papildomai užsidirbdavo piešdamas aplinkinių gyventojų portretus, vėliau dirbo ūkio darbus ir vis svajojo grįžti į Lietuvą. Įsigijęs lietuviškų plokštelių, klausydavosi jų ir verkdavo. Vėliau dirbo mokytoju, mokėsi dailės meno: 1945-46 m. pas prof. Isaac Grünwald, kur susitiko savo busimą žmoną Elisabeth Storkirk, 1946-48 m. – pas Börje Hedlund ir pas prof. Arvid Fougstedt, 1953-55 m. – pas Iwan Grünwald. Dar vienerius metus savarankiškai mokėsi Italijoje. Buvo gabus kalboms, be lietuvių ir švedų kalbų dar kalbėjo vokiškai, rusiškai, prancūziškai, itališkai.

1961 metais su šeima išsikėlė į Gollando salą, kurioje ir išgyveno likusius kūrybingiausių savo gyvenimo metų, vis tebesvajodamas sugrįžti į Lietuvą.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Budrys kartu su gotlandiečiais vedavo paramą į Marijampolės senelių namus.

Sammanfattning: Eugenijus Mindaugas Budrys in memoriam

Den 6 april 2007 avled den berömda emigrantkonstnären Eugenijus Mindaugas Budrys i sitt hem på Gotland, vid 83 års ålder. Han föddes den 16 februari 1925 i Marijampoles distrikt och kom som nitton-åring till Sverige som flyktning via Norge, efter att ha varit i tysk fångenskap.

I Sverige studerade han konst för Börje Hedlund, prof. Arvid Fougstedt och prof. Isaac och Ivan Grünwald. Det var bland konstkollegerna han träffade sin fru Elisabeth Storkirk. Eugenijus studerade dessutom ett år i Italien. Han hade språkbegåvning. Förutom litauiska och svenska talade han även tyska, ryska, franska och italienska. Eugenijus Budrys var medlem i KRO - Konstnärernas Riksorganisation,

Eugenijaus Mindaugo Budrio menas puikiai atstovauja Lietuvai ir pristato talentingą lietuvių ne tik Švedijos Nacionalinio muziejaus, Modernaus, Västerås, Gotlando, Čikagos Balseko ir Vilniaus menų muziejų kolekcijose, bet ir parodose, kurios buvo rengtos ne tik Švedijoje, Helsinkyje, bet ir Niujorke, Los Andžele, Čikagoje ir Paryžiuje. Dalis jo darbų yra ir privačiose kolekcijose. Eugenijus Budrys surengė ne vieną parodą ir Lietuvoje. Buvo narys: KRO - Konstnärernas Riksorganisation (Karališkoji dailininkų organizacija), FGK – Föreningen Gotländska Konstnärer (Gotlando dailininkų draugija), Konstnärhuset – Svenska Konstnärsföreningen (Švedijos dailininkų draugija).

Eugenijaus Budrio dekoratyvinius darbus galima pamatyti: Hemse, Simhallen (baseinas); Vaddö, Vaddö Folkhögskola (aukštoji liaudies mokykla); Västerås, Västra Sjukhus (ligoninė); Visby, penninglotteriet; Spånga, Vestlund & Co; Visby, AB Lisbeth Andersson; Visby, Busstation (autobusų stotis); Visby, Brandstation (gaisrinė); Visby, Sjukhus (ligoninė); Visby, Älderdoms hem (senelių namai).

Audronė Vodzinskaitė-Städje

tion, FGK - Föreningen Gotländska Konstnärer, Konstnärhuset - Svenska Konstnärforeningen. 1961 flyttade Eugenijus med sin familj till Gotland, där kom han att stanna resten av sitt liv. Eugenijus Budrys konst finns representerad på Sveriges Nationalmuseum, Moderna Museet, Västerås Konstmuseum, Gotlands Konstmuseum, Chicagos Balzetas Museum och Vilniaus Meno Muziejus (Vilnius Konstmuseum). Han deltog även i olika utställningar, inte bara runt om i Sverige, utan även i Helsingfors, New York, Los Angeles, Chicago och Paris. En del av Eugenijus Budrys verk finns i privata samlingar och särskilt många verk finns på Gotland. Eugenijus har även haft flera utställningar i Litauen.

Užuojaus / Kondoleanser

Praėjusių metų gruodžio mėnesį iš mūsų gretų pasitraukė gydytojas Gintautas Būga. Ir šeima, ir bendruomenė neteko lietuvio, kuris turėjo aštrų protą, šiltą širdį, kuris daug dėmesio skyrė lietuvių kalbos lavinimui, bendruomenės išlaikymui. Nepailstamą energiją ir meilę gimtinei Gintas įamžino, įkūręs Lietuvių vaikų Švedijoje fondą.

Lietuvių bendruomenė ir valdyba reiškia didelę užuojautą **Teresei Būgai ir dukrai Daliai** dėl Gintauto Būgos mirties.

Till Terese Bugiene

Gintautas Buga lämnade oss i december förra året. Både hans familj och vår förening förlorade en skarptänkt litauer, som ägnade hela sitt liv har åt det litauiska språket och föreningens liv. Sin eviga kärlek till sitt fosterland förevigade Gintautas genom att grunda Litauiska Barnskolefonden i Sverige.

Litauiska föreningen och styrelsen beklagar innerligt Gintautas död och sänder kondoleanser till hans fru Terese och dotter Dalia.

Balandžio mėnesį netekome vieno seniausių ir ištikimiausių lietuvių bendruomenės narių – dailininko Eugenijaus Mindaugo Budrio. Su juo pasitraukė ir spalvinga Gotlando lietuvių dvasia, kuri dailininko darbai jo vardą skelbė po visą pasaulį.

LBŠ bendruomenė ir valdyba reiškia nuoširdžią užuojautą **Reginai ir Katarinai Budrys** dėl tėvo mirties.

Till Regina och Katarina Budrys

I april lämnade konstnären Eugenijus Budrys, en av de äldsta och trognaste föreningsmedlemmarna, oss. I och med detta gick en färgstark och entusiastisk gotlandssjäl bort - en själ som representerade litauernas namn i hela världen genom konsten.

Föreningen och styrelsen beklagar innerligt Reginas och Katarinas fars, Eugenijus Budrys, bortgång.

LBS sveikinimai

Nauji bendruomenės nariai

Sveikiname naujus Lietuvos bendruomenės narius, nuo praėjusio laikraščio numerio (2006 rugsėjo):

Rimantas Ardziuskas, Elena Bulvydienė, Darius Jakonis, Virginija Kulikauskaitė, Jūratė Kupčinskaitė, Linas Liekis, Veronika Ottosson su šeima, Darius Sarka ir Arūnė Wallin su šeima.

Raginame ir kitus lietuvius, naujai atvykusius ar seniau gyvenančius, papildyti Bendruomenės gretas. Kartu bus įdomiau ir linksmiau.

LBS valdyba

Sammanfattning

LFS styrelse hälsar följande nya LFS medlemmar välkomna:

Rimantas Ardziuskas, Elena Bulvydiene, Darius Jakonis, Virginija Kulikauskaite, Jurate Kupcinskaite, Linas Liekis, Veronika Ottosson med familj, Darius Sarka och Arune Wallin med familj.

LFS styrelse

Nerile Marcinkevičienei - 50!

Bendruomenė sveikina gražaus Jubiliejaus sulaukusią Nerilę Marcinkevičienę ir dėkoja už didelę paramą, organizuojant bendruomenės renginius, už patarimus ir dėmesį Švedijos lietuviams.

LBS valdyba

Sammanfattning

Föreningen gratulerar Nerile Marcinkeviciene som har firat sitt 50-års jubileum. Vi tackar för hennes stöd när vi organiserar olika evenemang och för tips och råd till Sveriges litauer.

LFS styrelse

Sveikiname

Viktoriją Carlemalm!

Sveikiname LBS valdybos narę Viktoriją Carlemalm, gavusią humanitarinių mokslų daktarės laipsnį! Š. m. balandžio 27 d. Stokholmo universitete ji apsigynė disertaciją iš rašytojo Antano Škėmos novelistikos.

LBS valdyba

LBS sveikinimai

Virginijai Langbakk - 50!

Virginija Langbakk, ilgametė LBS pirmininkė, 2006 m. gruodžio mėnesį šventė gražų jubiliejų. Virginijos profesionalumas bendruomenės veikloje, nuoširdumas ir dėmesys kiekvienam LBS nariui džiugina ne vieną. Jos iniciatyva suformuoti LBS tikslai ir uždaviniai, paruošti projektai, sukurtos naujos darbo grupės, palaikomas glaudus ryšys su Lietuvos ambasada Švedijoje, TMID' u, užmegzti tarptautiniai ryšiai.

2006 m. gruodžio mėnesį LBS šventė 60-ies metų jubiliejų. Šios šventės metu Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinis direktorius A. Petrauskas Virginijai Langbakk įteikė Sidarbo medalį už nuopelnus vienijant lietuvius užsienyje. LBS nariai nuoširdžiai plojo bendruomenės lyderei.

LBS renginiuose Virginija – ir organizatorė, ir dalyvė, ir pagalbininkė virtuvėje, linksma ir maloni pašnekovė. Ji energinga ir ryžtinga, o svarbiausia, jog jos vidinis ryžtas nukreiptas į gerį. Jos geranoriškumas sukuria savitą magnetą visiems kartu veikti ir kurti. Virginija visada randa laiko pasikalbėti, išklaudyti, patarti. Ir LBS veikloje, ir draugų tarpe Virginija Langbakk – ne tik sumani organizatorė, bet ir nuoširdus, šiltas žmogus. Linkime Virginijai neblėstančios energijos!

LBS vardu E. Griff

Sammanfattning

Virginija Langbakk, LFS mångåriga ordförande har firat ett fint jubileum. Det var på Virginijas initiativ som föreningens mål och uppgifter formulerades, olika projekt förbereddes och nya arbetsgrupper bildades. Man upprättade nära kontakt med Litauens ambassad, Litauens departement för etniska minoriteter och migration (TMID), samt internationella kontakter. Under föreningens 60-års jubileum i december 2006 belönade TMID Virginija med en silvermedalj för hennes insatser. Virginija är minst sagt mångsidig - en ledare, medlem, hjälp i köket och en innerlig samtalspartner. Vi önskar Virginija allt det bästa!

ILFS namn: E. Griff

Sammanfattning: Gratulerar Victoria

Vi gratulerar styrelsemedlemmen Viktorija Carlemalm som nyligen har blivit fil Doktor i humanistiska ämnen. Den 27 april hade hon doktorsdisputation på Stockholms Universitet.

LFS styrelse

Progos!

LBS valdyba norėtų sveikinti visus su jubiliejais, vedybomis ir kitais svarbiais įvykiais. Labai prašome pranešti apie artėjančias progas valdybai arba laikraščio redakcijai audrone@qedata.se.

Sammanfattning

LFS styrelse skulle gärna vilja gratulera alla som firar ett jubileum, bröllop och andra viktiga händelser. Var snälla och meddela det till styrelsen eller tidningsredaktionen audrone@qedata.se.

LBS INFORMACINIS LEIDINYS / NYHETSBLAD FÖR LITAUISKA

FÖRENINGEN I SVERIGE, Nr. 1 (9)

2007 M. GEGUŽĖ / MAJ ÅR 2007

LEIDĖJAS / UTGIVARE: LBS valdyba / LFS styrelse

PIRMININKĖ / ORDFÖRANDE: Virginija Langbakk

Skravvägen 25 B, SE-141 72 Huddinge

virginijalangbakk@hotmail.com tel.: 070-597 06 80

SEKRETORĖ / SEKRETERARE: Eglė Marcinkevičiūtė,

egle.marcinkeviciute@sh.se tel.: 070-335 42 39

LBS POSTGIRO / LFS PG 22 30 29-0

LBS E-PAŠTO ADRESAS / LFS E-POST: valdyba@lietuviai.se

SVETAINĖ / WEBBADRESS: www.lietuviai.se

Narystės paraiška yra LBS svetainėje /

Medlemsansökan finns på LFS-webben

REDAKCIJA/REDAKTIONEN:

Audronė Stādje (ats./ansv.) ir/och Eglė Marcinkevičiūtė

TEKSTUS REDAGUOJA / TEXTREDIGERARE: E.Marcinkevičiūtė, J.Stādje

DIZAINAS IR MAKETAS / FORMGIVNING OCH LAYOUT: Audronė Stādje

SANTR./SAMMANFATT.: Audronė Stādje, Vaida Gudaitytė,

Eglė Marcinkevičiūtė

ILUSTRACIJOS / BILDER: E.Vilūnas (1,12), V.Pastarnokas (3),

J.Stādje (2,11,12), R.Ingvarsson (8), T.Būgienė (10),

REDAKCIJOS EL.PAŠTAS / REDAKTIONENS E-POST: audrone@qedata.se

KAINA / PRIS: 15 SEK, LBS nariams - nemokamai /

för LFS medlemmar - gratis

TIRAŽAS / ANTAL KOPIOR: 130 vnt./st.

Redakcija pasilieka teisę trumpinti ir redaguoti atsiųstus tekstus./

Redaktionen har rätt att förkorta och redigera inkomna texter.